

ЕНТОМОКОМПЛЕКС ШКІДНИКІВ КАРТОПЛІ В УМОВАХ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Куліковська Т.М.

ДВНЗ «Ужгородський національний університет», біологічний факультет
вул. А. Волошина, 32, м. Ужгород, Закарпатська область, Україна

Картопля – одна з основних сільськогосподарських культур. Велике значення в світовому землеробстві, в тому числі і в Україні, картопля має завдяки різноманітному використанню. Вона є продовольчою, кормовою і технічною культурою. В умовах Львівщини діяльність кореневих шкідників щороку суттєво впливає на урожайність різноманітних сільськогосподарських культур. Але для захисту врожаю необхідно розробляти ефективні методи регуляції чисельності комах-шкідників, на основі знання видового складу ґрунтових фітофагів, особливостей їх біології та екології.

Вивчення видового складу, біології та екологічних особливостей комах-шкідників картоплі проводили за загальноприйнятими ентомологічними методиками. Дослідження були проведені протягом осіннього-весняного періоду 2019-2020 років на території Турківського (на сьогодні – Самбірського) району Львівської області в околицях м. Турка та сіл Завадівка, Ільник. У процесі досліджень нами було проаналізовано понад 60 ґрунтових проб, взятих на угіддях польових культур. Оглянуто близько 300 екземплярів личинок та понад 300 екземплярів імаго комах, розвиток яких пов'язаний з ґрунтом.

З ряду *Orthoptera* відмічено 1 вид, з ряду *Homoptera* – 2 види, з ряду *Coleoptera* – 7 видів. Слід відмітити, що виявлені нами 10 видів комах-шкідників картоплі, не вичерпують список всіх видів, трофічно пов'язаних з цією культурою.

Також були проведені візуальні спостереження за шкідниками, вивчався характер пошкоджень. У процесі досліджень встановлено, що комахи-шкідники картоплі спеціалізуються на живленні різними органами рослин. З десяти виявлених видів представники 9 видів живляться листям і стеблами, 7 видів в процесі живлення пошкоджують кореневу систему рослини і 2 види – пошкоджують генеративні органи. У твердокрилих більш шкодочинною є стадія личинки, а вовчок і попелиці завдають шкоди як на личинковій, так і на імагінальній стадіях.

Для успішного розв'язання питань системи захисту рослин від шкідників, спеціалістам по захисту рослин слід звернути увагу на введення у практику біологічних методів боротьби та застосування заходів, які б могли запобігти появі шкідника, виключити шкідливу діяльність, екологічно витіснити його з полів сівозміни. Доцільно також на невеликих ділянках посівів картоплі проводити ручний збір шкідників, часту сівозміну, що приводить до зменшення чисельності шкідників і не змінює структуру цього біоценозу і агробіоценозу.